سووتان بەبۆنی بارانی نامۆ بوون..

تەهاسلێمان

نامیق

نامیقە فەقیرەکە فەرنجیەکەت دانێ..

ئاخر خواردنی بەرکوڵی ئەم عەسرە چایەمان بەسەلکێ دوان دۆینەی گەنمە قەنارییەوە، بێئامادەبوونی تۆ بێشمشاڵ ژەنینێکی تۆ مانایەک نادا، مەڕۆ هۆ نامیقی فەقیر ئەم ئێوارەیە کیژانی کانی فاتم لەچاوەڕوانی هاتنی تۆدا، دواچۆڕی سیلاوی فرمێسکی چاویان ڕشت، بگەڕێوە ئینسانە فەقیرەکەی هۆگر بەسرووشتی مازووخ، بەڕۆشتنت خوا لێلآیی داهات و نەیتوانی بەکەس بڵێ ئێوە عەبدی منن، دەمەڕۆ هەی پاکتر لەتەهارەتی نوێژ ،کەتۆ ڕۆشتی ئاوەسپی بەسەروچاوەی ووت ئیتر ئاو مەنێرەو فرمێسکی گریانم بۆ نامیق نایەڵێت ئەم ڕووبارە ووشک بکات(خوێنەری بەرێز پەلە مەکە نامیق و نامیقەکانی هاوڕێی دەبنە قارەمان و کەرەستەی ئەم دەقە)، بەرەو دوا ئاوڕێ ئەوە بارەی پڕ هاواری مەڕێکی گەرحای تۆیە بەدەست ئەم ڕۆشتنەوە ئینسان دەکاتە قەرەبرووت، دەی ئاوڕێ بەرەو دوابدەوە ئەوە دەزگیرانەکەی تۆیە بانگت دەکاو دەڵێ: هۆ نامیق هۆ نامیق بێسیغارو توتنەکەت مەڕۆ، هۆ نامیق هۆ نامیق ئەم کل و کلدانەی کەنیشانەی یەکەم یادگاری نێوانمانە لەگەڵ

خۆت ببە بۆوەی بیرت نەچێ بۆ هەمیشە خۆشم دەوێی ، ئاوڕێ بەرەو دوا ئەی سپی ترین ئینسان دایکت وەک کاراب زەرد هەڵگەڕاوەو قەدەم خێر وەیلۆ وەیلۆیەتی و بێهاتنەوەی تۆ ژیر نابێتەوە، ئاوڕێ تکایە ئەم ڕۆشتنەت ڕۆحی شمشاڵ ژەنەکانی لەت و پەت کرد و ئاوێنەی عەشقی وردو خاش کرد، مەرۆ نامیق بەرگەی سووتانی ئەم نامۆبوون ناگرین و کەڵۆز بەیاغاریش لەدوا دیداردا بەگریانەوە ئیزنی داین، ڕەشبەڵەکێک بوو بە پشکۆو کەمەرەی زیوینی ناو قەدی نۆبوو کێک پڕ بەگەروو هاواردەکا:

چۆڕێ ئاو

نەختێ ڕۆشنایی

فریادڕەسێ

بگەڕێوە تەماشایەکی پچڕانی ملوانکەی زەنگیانەی گەردنی ئێوارانی پڕ لەعەشقی ئاسۆی دەم کەلی مازووخ بکە و بنوارە ئەوە پۆلێک کۆترە شینکەی پەرو باڵ کراوە لەپێشوازیتا کڕنۆش دەبەن، ئاوڕێ قەتار ئەلاوەیسی بۆنی ڕۆشتن و نامۆبوونی تۆی لێدێ و ژوانی حیکایەت و نووکتە خۆشەکانی عەشق چاوەڕێی گەڕانەوەتە، بگەڕێوە

بەیانی باش و ئێوارەباش و

ژوانی کانی و

ئینسان و

مەڕو پشیلە و

کۆترو

چۆلەکە و

گوێدرێژو

بزن و

نوێژی تەلاقدانی خواو

شمشاڵ و

باران و

هەرچی زیرۆح هەیە،

چاوەڕوانی گەڕانەوەی تۆن..

محمود

مەحمودی هاجەر ماڵی نیە، ئەو.... لەگۆی زەویدا ، لەسوێسکەیەک و قەفەسێک و مەتارەیەک ئاو زیاتر شک نابا، ئەو.... هێشتا ساڵی باڵقبوونی تێنەپەڕاندبوو، تووشی تێک چوونی دەروونی ببوو، وەڵێ لە هاوەڵەکانی ژیرترو تیژتربیری دەکردەوە،

ئەو.... پێش ئەوەی ئافات ئێسك و پرووسكی هەرچی زیرۆح هەیە تێك بشكێنێ و كوژەكەی بەرتەوێڵی منداڵەكانمان بدزێ، ڕۆژێكیان دوای گریانێكی بێهوودە ووتی : هەمووتان بەمەرگێكی نائاسایی دەمرن و بۆ هەتایە ئێرە نابیننەوە، ئەودەم دانیشتوان دایانە قاقای پێكەنین و ووتیان :

ئای كەشێت خۆشە بۆ پێكەنین ...

پاش بیست ساڵ دوای كۆچكردنی مەحمود ، دەچێتە خەوی پورە زەریف و پێی دەڵێ: سۆمای چاوت لەچاوەڕوانیدا، نەماو بووی بەپارچەیەك لە سووتان و نامۆبوون، دەستم بەرێ من هاتووم دواهەواڵی جەمیلەت بدەمێ ، ئەو...، جەمیلە لەلێواری زەریایەكی مۆندا، وەك درەختی بەڕوو ڕەگ دادەكوتێ و یێژێ ناتوانم بگەڕێمەوە، ئەو...، جەمیلە تژی بوە لەسووتان و نامۆبوونی لێدەڕژێ، ئەو...، جەمیلە تەنانەت منیشی نەناسیەوە و پێی ووتم: من بیرم نایە محمود ناوێك بۆ ڕۆژێك لەڕۆژان پرچمی شانە كردبێ، ئەو...، بیری چووبوەوە كەمن وەختێ لێرە نەڕۆیشتبووم ، جەمیلەم دەگرتە باوش و فێری ئولفەت و جوانیم دەكرد، ئێستا ئەزنكێ بدەو ....، زەریف لەخەو ڕادەپەڕێ و دەڵێ: خوایە بەخێری بگێڕی و یەك ڕاست خەونەكەی بۆ شەوبۆ دەگێرێتەوە، شەوبۆش دەڵێ:

هیچ نیە ئەوە غایلەی گەڕانەوەی جەمیلەت كردوە..؟؟؟؟

زەریفیش ئەم بەیتانە لەبەری خۆیەوە دەڵێتەوە:

كچی نوور جەمیلەی جوان،

هەناوم ئازاری لێدەتكێ و

تۆ هەر هەواڵێكت نەبوو..

ئاخر بۆچی دەستی محمودت نەگرت و

بگەڕێیتەوە؟

كچی خۆم جەمیلەی گووڵ،

كانی فاتم و

ئاوازی شمشاڵەكەی نامیق و

دەستە خوشكانی هاوڕێت،

چاوەڕێی گەڕانەوەتن...

سوێند كچ و دایكێتیمان،

ئەگەر ئەم جارە كەسێك هاتە خەونت

بێرەوە......

زەینەب

ئەو...، سوێندی بەبرایم سەمین خوارد بۆ هەتایە پێنەکەنێ و کراسی ئەنگۆرەی گوڵ گوڵی لەبەر نەکا، ئەو...، سوێندی پیر خدر خوارد بۆ هەتایە نوێژ بۆ قیبلەی مەنجەلیقی ئەوەڵ شەوی بووکێنی بەهاری تاقانە کچەکەی نەکاو بۆ تەنیاجارێکیش ناو لەپی نەگرێتە خەنە، ئاخر ئەو...، کاتێ کە شکارتەی پشتەوەی ماڵی بژارە دەکردو بە ئومێدی ئەوەبوو، کراسێکی تری بەهارییانە بۆ بەهار بدروێ بەهارییان بۆ هەتایە دزی و ئاوێنەی دڵی خۆشیان شکان، ئەو...، ڕۆژێ بیری نایە کەی بوو بەنامیقی وتبوو:

بەهار ئالوودەی سۆزی شمشاڵەکەی تۆیە،

بژەنە شمشاڵێك وەك هەناسەی فەقیری خۆت..

بیرت نامیق گیان ،

لە ڕۆژی زەماوەندی من و ئەحمەدا نۆبەی کەست ندا بۆ شمشاڵ ژەنین..

بژەنە شمشاڵێ،

قووربانی ڕۆحی شمشاڵەکەت بم..

ئێستا بیر دەکاتەوە پاش خەون بینینێکی قووڵ ، کاتێ قورە ژیلکە جاڕی سەرەتای هاتنی بەهار دەدا، ئەمیش دواچۆڕی فرمێسکی چاوی خۆی لەحیاتی پەرداخێ ئاو دەخواتەوەو لەبەر خۆیەوە بانگ دەکا:

بەهار

نامیق

ئەحمەد

براهیم

ئەوە بۆ دەنگی شمشاڵ نایێ و لەکوێن وا دەنگم نابیستن، ئیتر چاو لێك دەنێ و دەبێتە گۆڕێکی گووم ناو......

تەقی

تقی شەو درەنگانێك بێئەوەی کەس پێی بزانێ و بەکەس بڵێ ، دەگەڕێتەوە بۆ ناو ژاژو قەرەمی گەوەڵ عەساف، لەوێ لەگەڵ یادەوەرییەکانی خۆیدا بیر دەکاتەوەو پێیان دەڵێ :

کەس نەماوەو ئێوەش وریای خۆتان بن نەبادا،

باووبۆرانی ئەمشەو لەڕەگەوە هەڵتان کەنێ..

پاشان گوێبگرن ،

من بۆ دوایەمین جارە دێمەوە لاتان لێم ببوورن ،

ئەگەر کەسێ پرسیاری منی کرد خۆشم نازانم بۆکوێ دەڕۆم ..

ئیتر تقی دیارنامێنێ و تائێستاش گەوەڵ عەساف و بیرەوەرییەکانی سۆراخی دەکەن و هەواڵێکی نازانن؟

لالە

ئەگەر لالە نەبوایە ئێمە منالآنی ئەوێ نەماندەزانی بۆهەمیشە نەماندەزانی تامی چوکلیت و جابری و نوقڵ و بسکێت چیە؟ ئەو ئیسنانێك لە گوول، وەختێ ئەو بەپیادەڕێکاندا بەرەو لای ئێمە دەهات و ئێمەش بەدوورایی چەندین میل دەمانبینی ئیتر کێچ دەکەوتە کەوڵمان و بەسیخوورمە دایکمان شێت و هاردەکرد، دایکە ئەوە لالەیە/ دایکە ئەوە لالەیە/ دایکە تووخوا دەفلس / دایکە تووخوا بانەڕوا، لالە تەنها زەمبیلەیەکی دەکردەشان و فەقیر فەقیر دەیوت های وردەواڵە، ئیتر لالە و وردەواڵە و

ئێمەی منالّ تێکەڵ دەبووین، ئێستا دەزانم لالە هاوسەری نەبوو، چوونکە بیرم دێ خەڵکی دێ دەیانوت لالە ڕەبەنە، ئەم ڕۆژانەش لالەم دیت لێم پرسی :

لالە دەم ناسیەوە؟

وتی نەخێر...

پرسیم بۆ؟

وتی کورم من ئەوەتەی سۆزی شمشاڵەکەی نامیق م گووم کردوە کەس ناناسمەوە..

ووتم لالە ببورە بەمناڵی چووکلێتێکم لیت دزیوە..

ووتی ڕۆڵە من خۆم دزراوم ویژانم دزراوە چوکلێت نۆشی گیانی تۆبێ..

دایکە ئەوە لالە بوو مەهێڵە بانەڕوا..

دایکە ئەوە لالە بوو تووخوا بانگی کە دواوە..

دایکە ئەوە لالە بوو توو خوا بزان چووکلێتی پێماوە؟

بنوو کووڕی خۆم ئەوە خەونت دیوەو

لالە دوای سووتاندنی قوورئانەکەی مەلا ئەو ڕەحمان سوێندی بەئاوەسپی خوارد،

کەس نەیبینێتەوە؟؟

مەلا ئەو ڕەحمان

چیمەن بانگی مەلا عبدول ڕەحمانی کردو پێی ووت:

مەلا بەم مەغیرب و ناوەختە بۆ دەڕۆی؟

چیمەن لە ئەوی پرسیبوو،

بۆچی قوورعانەکەت لەلبیر چوەو لەگەڵ خۆتت نەهێنا..

قوورعانەکەت ئیتر دووعای خێرمان بۆ ناکاو

پیرۆزی مزگەوتە قووڕینەکانیش نایانگرێتە خۆ..

مەلا من بیرم دێ ڕۆژی لێکترازان بەباوکمت ووت مریەم بە عەزرەتی دوادیداری تۆوە دەمرێ و

هەرمێ بۆ هەمیشە یادگار نابینێتەوەو

شەونم وەك چاوی چەپی بێکەسی و

فەقیانەی سپی گڕ تێبەر بووی ماڵ و قوورعانەکەی من دەسووتێ..

مەنسوور ئێژم بیرت ماوە ئەو ئێوارەیەیی قوڵپی گریان ڕێگەی نەدایین سەرو ماچی ڕووخساری دووکەڵ لێنشتووی لانکەی

مناڵیمان بکەین و

سەرو جەوەنە ئاو لەکانیەکەی خەیری لەگەڵ خۆ ببەین..

مەلا دەگەڕێتەوە بۆ خۆرنەوەزان، لەوێ پەڕە پەڕەی دڕاوی قوورعان و پابووجی پێی کچە یەك ساڵانەکەی و مێزەرەکەی خۆی و گوارەی گوێی حەسیبە و هێمنیەکانی لوقمانی بینی ، بەباڵای دار هەنارێکدا هەڵواسراون و گوێ لە سۆزی شمشاڵ ژەنینی نامیق دەگرن، دەکەوێتە دوو دڵیەوە و پاش کەمێك ڕامان بانگێك دێتە گوێی :

مەلا تائێرە عەزیەت بخۆ..

دوودڵ مەبە تەشریف بێنە بۆ ئێرە..

غفور ئەوەتۆی؟ غفوور پرسیاری فرمێسك دەکاو دەڵێ: پاژنەی پێم پڕە لەدڕکی خەم و تەمەنم گشت سووتان بەبۆنی نامۆیی هەواڵێکی فرمێسکم هەر نەزانی، مەلا ئێستا لەمیعە هۆگری چیە؟ ئایائێستاش وەك یەکەم ساتی یەکتر ناسینمان بیر لەچنینی گووڵ و وەنەوەشە دەکاتەوە؟ ئەو ئێستاش وەکی سەرتای یەکەم مانگی بووکێنی سەرپەنجەکانی دەگرێتە خەنە و چاوی بەکل دەڕێژێ؟ ئیتر غفور دیار نامێنێ و مەلاش وەك گەدایەك تائێستاش ئەو دەورو بەرە دەگەڕێ و .....

دەسووتێ و

دەبرژێ و

تینووی تەنیا هەواڵێکی .....

هەنار

هەنار وەرەوە دایکت بانگت دەکا، تۆ کەی وا درەنگ لەسەفەر گەڕاویتەتەوە؟ کانی شاواز چاوەڕێتە و بیری ماچێکی هەناری چوون خۆتت دەکا، کانی کلاّو کورە پڕبوە لەئاوو دەڵێ وەرە قاپلەمەیەکی تر ئاو ببەوە، هەنار ماڵێك بوو لەماریفەت و دڵێك بوو لە شووشە و ڕوو خسارێك بوو لە ڕەنگی مانگ و تەمەنێکی کەم بوو لە عەشق، هەنار بیری نەماوە کەی بوو لێرە بەبەرچاوی گشتمانەوە دزراو ئێستاش کەسمان ناناسێتەوە..

فەزیلە

مەحەمەد ئێستاش کەدەچێتە سەر بەرزترین لووتکەی مازووخ و لەئاوێنەی ڕووباری ئاوەسپیدا تەماشای گووندییەکانی گەرمك دەگا، تارمایی فەزیلە دێت و پێی دەڵێ : ڕۆحی شرین ئەوەی دەیبنی من نیم ئەوە ئاوێنەی ڕۆحمە لیرەو جەستەم زوو زۆر زوو ئەو دەمەی تۆ سەرقاڵی تەواو کردنی خەتمەی عشق بووی دزرا، بگەرێوە بۆ لای دلبەر خان و پێی بڵێ : فەزیلە ئێستا تەنیا گریان دەناسێ و هیچی تر، بیرت نەچێ پێی بڵێ: فەزیلە ئیتر ناتوانێ بۆ تەنیا جارێکی تر زوڵفی لە ئاوی پاکی کانی کوچکینە بشواو بۆڵێك ترێ بۆ ئەڤینداراەکەی بنێرێ، پێی بڵێ: فەزیلە ناتوانێ بۆ تەنیا یەك جاریش پێی بڵێ بەیانیت باش و تەنانەت ناتوانێ بڵێ: لەئیمام مەحەمەد گەزێك زەوی بۆ تەرمەکەم جێبهێڵن و خواتان لە گەڵ، مەحەمەد دەستێ بەپشتی چاویدا دێنێ و دەڵێ:

فەزیلە توانی عاشق بێ،

وەلێ بەپەلە ڕۆیی و تەنانەت نەیپەرژا بڵێ ماڵ ئاوا..

فەزیلە نایەتەوە و

مەحەمەدیش لە خووباری تیاچوونی فەزیلە دا وون دەبێ و

مناڵێك کەدایك و باوکی لێ وون بوون،

بەئاوازی شمشاڵەکەی نامیق کارمامزە کێویەکان لە ئافات بەئاگا دێنێ..

چاوشین

ئەم بەیانیە حاجی چاوشین سەری لەگەوڕی ئاژەڵەکان هێنایە دەرو بانگی دەکرد و دەیوت: هۆ بەدیع هۆ بەدیع کەس وڵامی نەدەدایەوە ، هۆ بەدیع هۆ بەدیع کەس وڵامی نەدەدایەوە، باجەتی قادر گوێی لەبانگە بانگی چاوشین دەبێ و بەبەڵێ حاجی ئەوە چیت دەوێ وڵامی دەداتەوە کەتەواویش نزیک دەبێتەوە چاو شین دەبێتە تارمایەکی دوور و دەڕواو دیار نامێنێ، کیژانیش بەم بانگە بانگەوە دێت و تەنها ئەم گۆرانیە دەڵێتەوە:

حاجی سەلامەت خۆت لەڕێگا ئاگاداری شرین بە..

تەماشایەك وا ئاوەسپی کراسێکی ئاڵ ئاڵ وەك خوێنی ئالی دڵی نامیق دەڵێنەوەو

خورشید جارێکی تر نەئەلاوەیسی و نەئایی ئایی و نەخاوکەر ناڵێتەوە..

ئۆغرت خێر حاجی،

بەڵام بیرت نەچێ لەوێ خرمە خرمی تفەنگ و زرمەی پێی پۆستاڵ و

زریکەی ئێمە بۆ عەرشی بێئاگای خوا بگێڕیتەوە..

حاجی وەرزی شۆخێتی ئێمە و مەلاسەی پیاوە چڵێسەکانی جەهل،

بۆ سەرو چاوەی ئاوەسپی بگێڕەوە..

حاجی تەماشایەك ،

ئاوەسپی عاجز عاجز دەڕواو قوڵپی گریان ڕێگای نادا تەنیا سلاوێك بسەنێتەوە..

وەهاب حکیم لەبەری ڕۆژئاوای ئاوەسپیەوە گوێی لەم گورانی و لاوانەوە دەبێ ، خۆی پێناگیرێ و دەداتە پرمەی گریان، زەریف دەڵێ:

وەهاب ئەوە چیت گوێ لەبوە وا بەکوڵ دەگریت؟

وەیلێ وەهاب جەمیلەی من چی لێبەسەر هاتوەو

کێ ئەم هەواڵەی هێنا؟

شەمسەش بەم قسانە دەست دەخاتە کەلەکەی چەپی و دەڵێ:

زەریف ئەوە وەهاب هەواڵی کەسران و فەریدی هێناوە؟

دایکی نامیق بەپڕتاوێك دەگاتە لای وەهاب و دەڵێ:

ئەوەچیە وەهاب باسی شکاندنی شمشاڵەکەی نامیق دەکا؟

لفتە لەدوور ڕا دەردەکەوێ و

گۆرانی یار خەزاڵ دەچڕێ..

فاتم خەونەکەی دەزڕێ و

لەبەر خۆیەوە دەڵێ:

بەیانی دەچم بۆ لای وەکاشە و

پێی دەڵێم ئیتر ناتپەرستم و چوارشە

موان نایەمە دیدەنیت..